

TYT

%100 ÖSYM
Formatında

Kafa Dengi

EXTRA TARİH SORU BANKASI

1489 soru >>>

Tamamı Video Çözümlü | Akıllı Tahtaya Uyumlu
Farklı Soru Tipleri | Kazanım Detaylı Cevap Anahtarı

**EXTRA
LAAAR**

Ekstra Sarmal Deneme
Kafadengi TV

Siber Öğrenci Koçu

Mehmet Üzmez

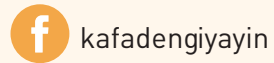
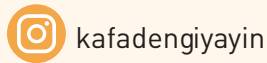
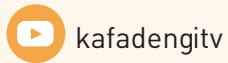

Ürün Adı	: TYT Extra Tarih Soru Bankası
Ürün No	: KA00-SS.02SBN02
ISBN	: 978-625-7079-56-3
Yayın Yönetmeni	: Elif Çağlar
Proje Koordinatörü	: Yasemin Korkmaz
Yazar	: Mehmet Üzmez
Dizgi-Mizanpaj	: Kafa Dengi Dizgi-Şule Gülesi
Dijital Uygulama	: Ömer Faruk Erdem
Kapak Tasarım	: Bull Ajans
Baskı	: Yeni Devir Matbaacılık ☎ 0 212 471 71 50 Sertifika No: 41910
İletişim	: ☎ 0 212 275 00 35 🌐 www.kafadengiyayinlari.com Gülbahar Mah. Cemal Sururi Sk. No:15 / E Halim Meriç İş Merkezi Kat: 9 Mecidiyeköy - İSTANBUL

Copyright © Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre her hakkı Eksen Yayıncılık ve Eğitim Malz. San. Tic. A.Ş.'ye aittir. Eksen Yayıncılık'ın yazılı izni olmaksızın, kitabın herhangi bir şekilde kısmen veya tamamen çoğaltılması yasaktır.

Akıllı Tahta Uygulaması → akillitahta.kafadengiyayinlari.com/
Öğretmenlerimiz ücretsiz olarak indirebilir.

SEVGİLİ GENÇ ARKADAŞIM, BU KİTAPTA BİR SORU BANKASINDAN ÇOK DAHA FAZLASINI BULACAKSIN!

Kafa Dengi Yayınları olarak Extra Serisiyle yanındayız. "Neden Extra?" dersin, bu serimize soruların dışında işine çok yarayacağını düşündüğümüz ve sınava hazırlanmanı sağlayacak "Extra Sarmal Denemeler" ekledik. Ayrıca her konuyla paralel olarak hazırlanmış video ders anlatımlarına "KafadengiTV" YouTube kanalımızdan ulaşabilirsin.

Tabii ki bu kadar değil! Testlerimizin kurgusunu da konuları en kolay öğrenebileceğin şekilde planladık. Ünite sonlarında seviye 1, seviye 2 ve seviye 3 şeklinde kademeli testler hazırladık. Ünite gruplarının sonlarına ise ilgili üniteleri pekiştirici ünite değerlendirme testlerini ekledik. Ayrıca takıldığın tüm soruların video soru çözümlerine testin başındaki karekodu okutarak ulaşman çok kolay.

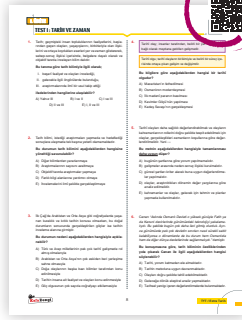
Senin başarılarına "extra" başarılar daha katabilmen için Türkiye'nin en iyileri arasında yer alan kadromuz ile hazırladığımız bu serimizle yanındayız.

Artık sıra sende! Başarı dileklerimizle.

EXTRA TARİH SORU

KONU ANLATIM VİDEOSUNU İZLE

İster kitabımızdaki karekodu okutarak istersen "kafadengitv" YouTube kanalımızdan kafa hocaların anlattığı ders videolarını izle. Soru bankamızdaki konularla YouTube kanalımızdaki konu anlatım başlıkları senkronizedir. Bu dersler, özel ders niteliğinde olup hocalarımızın özel taktikleri ile de zenginleştirilmiştir.

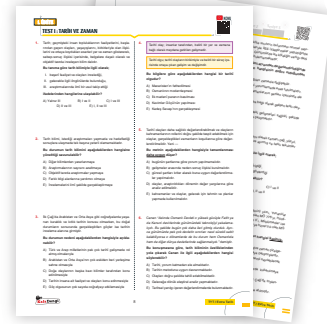

ADIM

İZLEDİĞİN KONUYLA İLGİLİ TESTLERİ ÇÖZ

Seviyelendirilmiş olarak hazırlanmış ünite testlerini çöz. Hiçbir adımı ve testi atlamadan ilerle.

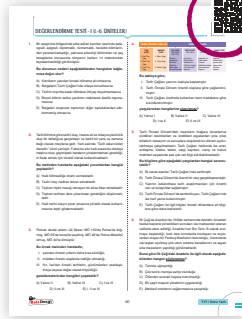
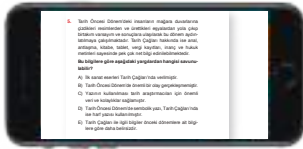

ADIM

ÇÖZEMEDİĞİN SORULARIN ÇÖZÜM VİDEolarını İZLE VE ÖĞREN

Testte yapamadığın ya da yanlış yaptığın sorunun "karekod"unu okutarak sorunun çözüm videosunu hızlıca izle ve öğren.

ADIM

TESTLERİN SONUCUNA GÖRE "SİBER ÖĞRENCİ KOÇU" YKS YOLUNDA SANA YOL GÖSTERECEK VE SENİ YÖNLENDİRECEK

Testler için ister kitabın sonundaki cevap anahtarı kısmında yer alan karekodu okutarak ulaşabileceğin kazanım detaylı cevap anahtarı ile istersen daha da geliştirilmiş olan "Siber Öğrenci Koçu" uygulaması ile koçluk hizmetinden yararlan. Bu testler için ayrıntılı analiz raporlarına ve sana özel yönlendirmelere ulaş.

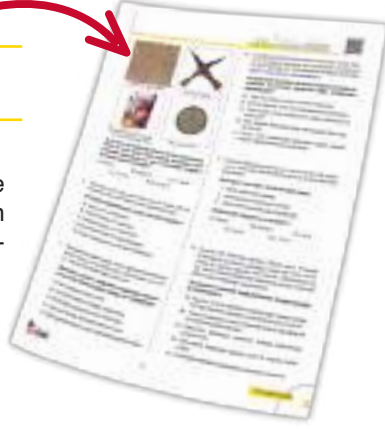
ADIM

BANKASI'NDA NELER VAR?

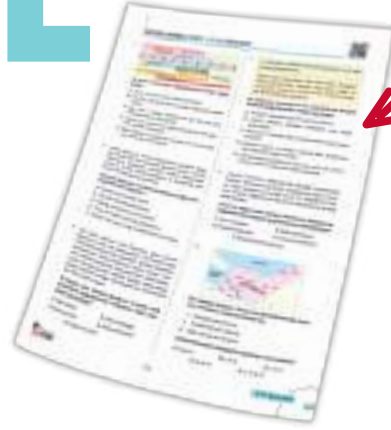
SEVİYELENDİRİLMİŞ ÜNİTE TESTLERİ

Her testte, seviye 1, seviye 2, seviye 3 şeklinde kademe kademe soruların zorluk derecesini artırıp konuları pekiştirmeni istedik.

DEĞERLENDİRME TESTLERİ

Değerlendirme testlerinde, farklı tarzlardaki sorularla bilgilerinizi pekiştirmeni istedik.

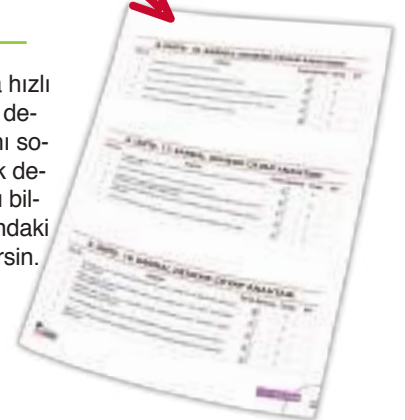
EXTRA SARMAL DENEME

Belirli periyotlarla kitabın en başından o üniteye kadar olan bilgilerinizi ölçebileceğiniz extra sarmal denemeler hazırladık.

KAZANIM DETAYLI CEVAP ANAHTARI

Eksiklerinizi nokta atışıyla daha hızlı belirlemen için extra sarmal denemelerin yanıt anahtarlarını soruların kazanımları ve zorluk dereceleri ile birlikte verdik. Bu bilgilere cevap anahtarı kısmındaki karekodu okutarak ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

TARİH VE ZAMAN

01

Tarih ve zaman 8

İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

02

İnsanlığın İlk Dönemleri 14

- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 1 24
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 2 25

ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA

03

Orta Çağ'da Dünya 26

İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

04

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası 34

İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU

05

İslam Medeniyetinin Doğuşu 44

TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

06

Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri 50

- ▶ Değerlendirme Testi - 1 (1-6. Üniteler) 60
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 3 64
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 4 65

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ

07

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi 66

BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302-1453)

08

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) 72

DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER

09

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler 78

BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ

10

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti 84

- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 5 90
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 6 91

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453-1595)

11

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595) 92

SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI

12

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı 100

KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ

13

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni 106

- ▶ Değerlendirme Testi - 2 (7-13. Üniteler) 112
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 7 116
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 8 117

DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)

14

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774) 118

DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI

15

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı 128

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGE STRATEJİSİ (1774-1914)

16

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914) 136

- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 9 146
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 10 147

DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ

17

Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri 148

SERMAYE VE EMEK

18

Sermaye ve Emek 158

XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT

19

XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat 164

- ▶ Değerlendirme Testi - 3 (14-19. Üniteler) 170
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 11 174
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 12 175

20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA

20

20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya 176

MİLLÎ MÜCADELE

21

Millî Mücadele 184

ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI

22

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı 194

- ▶ Değerlendirme Testi - 4 (20-22. Üniteler) 204
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 13 208
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 14 209

İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA

23

İki Savaş Arasındaki Dönemde Türkiye ve Dünya 210

II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA

24

II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya 216

II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA

25

II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya 222

- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 15 228
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 16 229

TOPLUMSAL DEVRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE

26

Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye 230

21. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA

27

21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya 236

- ▶ Değerlendirme Testi - 5 (23-27. Üniteler) 242
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 17 246
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 18 247
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 19 248
- ▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 20 249
- ▶ Cevap Anahtarı 250

1. İslamiyet'in doğduğu sıralarda görülen gelişmeler arasında; Hz. Muhammed'e ilk vahyin gelmesi (610), Müslümanların Habeşistan'a (615) ve Medine'ye (622) hicret etmeleri, İslam Devleti'nin kurulması (622), Medine Vatandaşlık Sözleşmesi'nin hazırlanması (622), Bedir (624), Uhut (625) ve Hendek (627) savaşlarının yapılması, Hudeybiye Antlaşması'nın imzalanması (628), Hristiyanlarla Mute Savaşı'nın yapılması (629), Mekke'nin fethedilmesi (630), Huneyn (630), Taif (630) ve Tebuk (631) seferlerinin düzenlenmesi, Veda Haccı'nın yapılması (632) ile Hz. Peygamber'in vefat etmesi (632) sayılabilir.

Bu gelişmelerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Semavi dinlerin görüldüğü
B) Cihat faaliyetlerine girişildiği
C) Siyasi teşkilatlanmaya gidildiği
D) Arabistan'ın siyasi birliğinin sağlandığı
E) Diplomatik münasebet gerçekleştirildiği

2. İslamiyet'in doğduğu sıralarda; Avrupa, Doğu Roma ve Kuzey Afrika'da Hristiyanlık, Japonya'da Şintoizm, Çin ve Japonya'da Budizm, Taoizm ve Konfüçyüsçülük, Hindistan'da Hinduizm ve Budizm, Kök Türklerde Gök Tanrı, Sasanilerde Zerdüştlük, Habeşistan'da ise putperestlik ve Hristiyanlık inançları görülmekteydi.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi ileri sürülemez?

- A) Uzak Doğu'da çeşitli inançlar görülmüştür.
B) Farklı kıtalarda çeşitli dinlere rastlanmıştır.
C) Dünyada tek ve çok tanrılı dinlere inanılmıştır.
D) Eski Dünya Karaları'nda kültürel farklılıklar oluşmuştur.
E) İslamiyet'le birlikte ölümden sonraki hayata inanılmaya başlanmıştır.

3. Medine'ye hicretten sonra Hz. Muhammed tarafından Medine Vatandaşlık Sözleşmesi hazırlanıp yürürlüğe sokulmuştur.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Törenin önem kazanmasıyla
B) Kâbe'nin kutsal sayılmasıyla
C) İslam Devleti'nin kurulmasıyla
D) Medine'de ilk yerleşimlerin ortaya çıkmasıyla
E) Hicaz'da ilk Arap topluluklarının görülmesiyle

4.

Bu haritasına göre İslamiyet Öncesi Dönem Arabistanı ile ilgili olarak;

- I. çeşitli toplulukları barındıran bir yarımada olduğu,
II. Afrika Kıtası'nda yer aldığı,
III. siyasi birliğinin bulunduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. Hz. Ebubekir Dönemi'nde; zekat vermeyenlerle, yalancı peygamberlerle, dinden dönenlerle savaşılmış ve bu grupların zararlı hareketleri bastırılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Dinî ve siyasi düzenin yeniden kurulduğunun
B) Orta Doğu'nun siyasi birliğinin sağlandığının
C) Semavi dinlerin sayısının çoğaldığının
D) Putperestliğin yayılmaya başladığının
E) Dış güçlere karşı zafer kazanıldığının

6. Hz. Muhammed; Mescid-i Nebevi'nin bitişiğinde açtığı Suffe'de İslami bilgilerin öğretilmesini sağlamış, Bedir Savaşı'nda ele geçirilen esirlerin Müslümanlara okuma yazma öğretenlerini serbest bırakmış ayrıca tıp tahsili için bazı Müslümanları İran'daki Cüdişapur'a göndermiştir.

Bu faaliyet ve uygulamalar aşağıdakilerden hangisinin göstergesi değildir?

- A) Öğretime dair faaliyetlerin önemsendiğinin
B) Öğrenim amaçlı kitlesel göçlerin yaşandığının
C) Kur'an'ın okunup öğrenilmesine önem verildiğinin
D) İlim öğrenmeye yönelik mekân oluşturulduğunun
E) Din, cihat ve ilim faaliyetlerinin bir arada yürütüldüğünün

DÖRT HALİFE DÖNEMİ	EMEVLER DÖNEMİ
Halifeler bir çeşit seçim yoluyla belirlenmişlerdir.	Babadan oğula geçen saltanat modeli uygulanmıştır.
Devlete ait bir idari merkez binası yapılmamıştır.	Devlete ait bir idari merkez binası inşa edilmiştir.
Bütün Müslümanlar eşit kabul edilmişlerdir.	Arap milliyetçiliği politikası izlenmiştir.
Devlete ait resmî dil ve resmî para olmamıştır.	Arapça resmî dil yapılmış ve ilk İslam parası bastırılmıştır.

Bu bilgilerle ulaşılabilecek sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Dört Halife Dönemi'nde saray yoktur.
 B) Emevilerde hükümdarlık soya dayandırılmıştır.
 C) Emevilerde ulusal özellikler idareye yansıtılmıştır.
 D) Emeviler Dönemi'nde sosyal tabakalaşma zayıflamıştır.
 E) Dört Halife Dönemi'nde daha cumhuriyetçi bir tavır sergilenmiştir.

8. Kuzey Afrika kavimlerinden Berberiler, önceleri tabiat güçlerine sonraları ise Yahudilik ve Hristiyanlık dinlerine inanmışlardır. Hz. Osman Dönemi'nde Müslümanlarla çarpışan Berberiler, Emevilerin Kartaca'yı fethinden sonra İslamiyet'i benimsemiş ve zamanla Araplaşmışlardır.

Bu bilgilere göre Berberiler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ayaklanmalar çıkarmışlardır.
 B) Ülke sınırlarını genişletmişlerdir.
 C) Denizaşırı faaliyetler yapmışlardır.
 D) Millî benliklerini koruyamamışlardır.
 E) İhtida hareketlerinin dışında kalmışlardır.

9. Mısır'da kurulan ilk Müslüman Türk devleti Tolunoğulları Devleti (868-905) olmuştur.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) Halifelik makamının Türklere geçtiği
 B) Mısır'ın ilk devletinin Orta Çağ'da kurulduğu
 C) Afrika'da Türk İslam siyasi varlığının bulunduğu
 D) Afrika'da ilk Müslüman siyasi organizasyonunun oluştu-
 rulduğu
 E) Türklerin, Afrika'ya yönelik ilk göçlerini Orta Çağ'da ger-
 çekleştirdikleri

10. Mısır'da kurulup Suriye, Mekke ve Medine'de de hüküm süren Memlük Devleti (1250-1517), bir Müslüman Türk siyasi organizasyonudur. Memlüklerde her güçlü emir, gücü yettiği takdirde tahta sahip olabilmiştir. Abbasi Devleti'nin Moğollarca yıkılmasından (1258) sonra Abbasi halifesi-nin Memlüklere sığınmasıyla hilafet makamı ile halifenin himayesi Memlüklere geçmiştir. Memlük Sultanı Kutuz Dönemi'nde, İslam dünyasını tehdit eden Moğollar Aynicâlüt Savaşı'nda (1260) yenilmiştir.

Yalnız bu bilgilere göre Memlük Devleti ile ilgili olarak,

- I. Orta Doğu'da egemenlik sahası edinmiştir.
 II. İslam dünyasının korunmasına hizmet etmiştir.
 III. İktidarla ilgili veraseti hanedanlık sistemine dayandırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

- 11.

Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?

(Ayet-i kerime)

Beşikten mezara kadar ilim talep ediniz.

(Hadis-i şerif)

Okumanın manası, kişi Hakk'ı bilmektir.

(Mutasavvıf Yunus Emre'nin sözü)

Bu ifadelerden hareketle İslamiyet'te ilim, bilgi ve öğrenmeye dair tutum ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilen, bilmeyenden üstün sayılmıştır.
 B) Bilgiye ulaşma gayreti teşvik edilmiştir.
 C) Sürekli bilgi edinme yolunda olunması istenmiştir.
 D) Sadece akli ilimlerin öğrenilmesi gerektiği belirtilmiştir.
 E) İlim öğrenmenin anlamının Allah'ı tanımak olduğu vurgulanmıştır.

12. Gazneli Sultanı Mahmut, Biruni ile ilgili olarak "Sarayımın en değerli hazinesi" demiştir.

Bu durum aşağıdaki tezlerden hangisini örneklemeye kullanılabılır?

- A) İslami ilimlerin önemsenmediğini
 B) Bilim insanlarının idareci yapıldıklarını
 C) Türk sultanların genelde bilgin olduklarını
 D) Müslüman Türklerin her alanda öncü rol oynadıklarını
 E) Türk İslam dünyasında ilmî çalışmaların ve alimlerin takdir gördüklerini

TEST 3 : İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU

1. İslamiyet doğduğu sıralarda Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu Güneydoğu Avrupa, Anadolu, Suriye ve Kuzey Afrika'da, Sasani İmparatorluğu ise İran, Irak, Mezopotamya ve Maveraünnehir civarında hüküm sürüyordu.

Buna göre;

- I. Sasanilerin farklı kıtalarda hüküm sürdükleri,
- II. Hristiyan bir siyasi gücün Balkanlar'a egemen durumda olduğu,
- III. Romalılar ile Sasanilerin Orta Doğu topraklarında siyasi hâkimiyet kurdukları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. İslamiyet öncesinde bedeviler; yağmacılık yapsalar da temelde avcılıkla ve takasa dayalı ticaretle geçinirlerdi. Hayatlarında deve çok önemli bir yere sahipti. Hadariler ise; köy, kasaba ve şehirlerde, kerpiç veya taştan yapılmış evlerde yaşar ve temelde tarım ve ticaretle geçimlerini sağlardı. Bedeviler kabile reisi tarafından yönetilirken hadariler ise bundan ziyade kabile meclisi tarafından idare edilir ve kararlarını oy çokluğuyla alırlardı.

Bu bilgilerle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hadarilerin yerleşik yaşadıklarına
B) Bedevilerin konargöçer hayat sürdürüklerine
C) Hadarilerin daha demokratik yönetildiklerine
D) Ticaretle değiş tokuş usulünün terk edildiğine
E) İnşaat ham maddesi olarak farklı malzemelerin kullanıldığına

3. Bir bölgede yeni bir devletin kurulmasının belli başlı göstergeleri vardır. Bu göstergeler siyasi, idari, sosyal ve iktisadi alanlarla ilgili unsurlar içerebilir. Medine'de de hicretten (622) sonra Hz. Peygamber'in başkanlığında bir devlet ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi hicretten sonra Medine'de bir devletin kurulduğunun göstergesi olarak kabul edilemez?

- A) Medine Sitesi'nin ortaya çıkması
B) Hz. Muhammed'in atamalar yapması
C) Ensar ve muhacir kavramlarının doğması
D) Mekkeli müşriklarla antlaşma imzalanması
E) Medine Vatandaşlık Sözleşmesi'nin hazırlanması

4. Eski adı Yesrib olan Medine şehri, hicretten sonra Medine-tünnebi olarak anılmaya başlanmıştır.

Buna göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İsim değişikliği yapılarak Yesrib'in daha bayındır bir hâle getirilmesi amaçlanmıştır.
B) Yesrib zamanla Hz. Muhammed'in damgasını vurduğu bir şehir hâline gelmiştir.
C) Hicaz bölgesinde sadece Müslüman nüfus yaşamıştır.
D) Arabistan'da güçlü bir devlet kurulmuştur.
E) Yesrib'in sınırları giderek büyümüştür.

5. Hz. Muhammed'in, yaptığı savaşlarda;

- I. imparator olma,
- II. İslamiyet'i yayma,
- III. Müslümanları koruma

amaçlarından hangilerini güttüğünden bahsedilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisinin Dört Halife Dönemi'nde yapılan fetihlere bağlı olarak ortaya çıktığı savunulamaz?

- A) Gelirlerin artması
B) Vergilerin azalması
C) Sınırların genişlemesi
D) Masrafların çoğalması
E) İhtida hareketlerinin yaşanması

7. Hz. Ömer Dönemi'nde hicri takvimin hazırlanmasında;

- I. hicreti gerçekleştirme,
- II. iktisadi faaliyetleri daha verimli yürütme,
- III. devlet işlerini planlamada kolaylık sağlama

amaçlarından hangilerinin benimsenmiş olması beklenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Hz. Ali Dönemi'nde ülkedeki Ümeyyeoğulları ve Hariciler ile savaşılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Federatif idarenin benimsendiğinin
B) Üniter devlet yapısının terk edildiğinin
C) İslam Devleti'nin dış tehditlerle uğraştığının
D) İslam Devleti'nde iç sorunların yaşandığının
E) İslam dünyasının siyasi birliğinin bozulduğunun

9. Hz. Osman zamanında Horasan ve Azerbaycan fethedildi. Hazarlarla mücadele edildi. Suriye Valisi Muaviye, Kayseri'ye kadar sefer düzenledi. Kıbrıs Seferi sonucunda Ada vergiye bağlandı. Zâtüsavârî Savaşı'nda Bizans donanması yenildi. Ayrıca seferler düzenlenerek Tunus alındı. Fetihler neticesinde İslamiyet'e geçişler yaşandı.

Yalnız bu bilgilerden hareketle Hz. Osman Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Ön Asya'da toprak kazanıldığı
B) Denizaşırı mücadelelerin yapıldığı
C) Kuzey Afrika fetihlerinin tamamlandığı
D) Maverâünnehir'de fetihler gerçekleştirildiği
E) Askerî harekâtların ihtidallarda etkili olduğu

10. Abbasi Devleti'nin son dönemlerinde ülkede tavâif-i mülük denilen bağımsız ve irili ufaklı devletler kurulmuştur.

Buna göre Abbasi Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İrkçı politika izlediği
B) Çözülme süreci yaşadığı
C) Yeni idari birimler oluşturduğu
D) İmparatorluk yapısını koruduğu
E) Merkezî otoritesini güçlendirdiği
11. Hz. Ali Dönemi'ndeki iç karışıklıklarda; Hz. Osman'ın katillerinin bulunması meselesi ile egemenlik kaynaklı sorunlar önemli rol oynamıştır.

Buna göre Hz. Ali Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Siyasi sorunların yaşandığı
B) Mezhep savaşlarının çıktığı
C) Dış tehditlerle karşılaşıldığı
D) Siyasi otoritenin el değiştirdiği
E) Devletler arası ittifaklara gidildiği
12. Emevi Devleti'nde, Arap olmayan Müslümanlar mevali (azatlı köle) statüsünde görülmüşlerdir. Bu durum aslında ülkedeki pek çok milleti rahatsız etmesine karşın Emeviler, bir şekilde uzun bir süre büyük tepkilerin ortaya çıkmasını önleyebilmişlerdir.

Emevilerin sözü edilen tepkileri uzun süre önleyebilmelerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) İrkçı bir siyasetin takip edilmesinin
B) Çok uluslu yapının sürdürülmesinin
C) Saltanat usulünün benimsenmesinin
D) Demografik çeşitliliğe sahip olunmasının
E) İslam adına yoğun fetihlerin yapılmasının

13.

Bu haritadan hareketle;

- I. birçok monarşinin bir arada bulunduğu,
II. Müslümanların iç ve açık denizlere kıyılar edindikleri,
III. Müslüman Türklerin Avrupa'da siyasi varlık gösterdikleri

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. Hz. Ali Dönemi'nde çıkan Cemal, Sıffin ve Nehrevan gibi iç çarpışmalar, İslam Devleti ve Müslümanlar için olumsuz birtakım sonuçlar doğurmuştur.

Bu sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisinin bulunması beklenemez?

- A) Fetihlerin aksaması
B) İhtidalların çoğalması
C) İç tehditlerin büyümesi
D) Kardeş kanı dökülmesi
E) Toplumsal birlik ve beraberliğin zarar görmesi

15. Abbasi Halifesi Me'mûn tarafından Bağdat'ta kurulan Beytülhikmede; Hint, İran ve Yunan dillerindeki eserler Arapçaya tercüme edilmiş, çok büyük bir yazın birikimi ilgilerinden istifadesine sunulmuş ayrıca gökyüzü rasatları gerçekleştirilmiştir.

Buna göre Beytülhikmenin;

- I. gözlemevi,
II. kütüphane,
III. çeviri merkezi

işlevlerinden hangilerini gördüğü ileri sürülebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. Türk İslam tarihinin başlarında meydana gelen gelişmeler arasında; Türk-Arap ittifakı ile Çinliler arasında Talas Savaşı'nın gerçekleşmesi, Türkistan'da Karahanlı, Afganistan'da Gazneli, İran'da Büyük Selçuklu, Anadolu'da Türkiye Selçuklu ve Maveraünnehir'de Harzemşahlar devletlerinin kurulması, Selçuklular ile Gazneliler arasında Dandakan, Selçuklular ile Bizanslılar arasında ise Pasinler ve Malazgirt savaşlarının yapılması sayılabilir.

Bu bilgilerden hareketle;

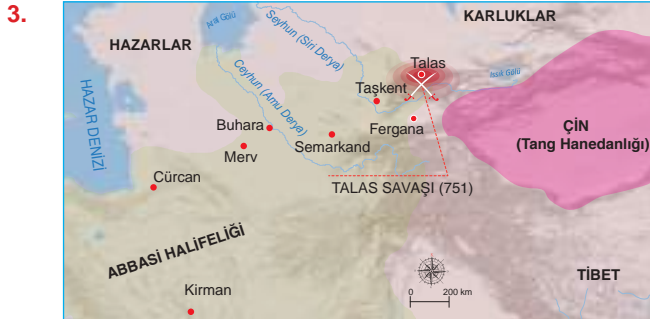
- I. Türklerin cihat siyaseti güttükleri,
- II. Türklerin farklı kıtalarda devletler kurdukları,
- III. Müslüman Türklerin kendi aralarında savaşçıları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Fetihler yapmaları ve İslam dünyasını dış tehditlerden korumaları, Müslüman Türklerin İslamiyet'e hizmet ettikleri bir alanı aşağıdakilerden hangisi olduğunu göstermektedir?

- A) Mali B) Dinî C) Adli
D) Askerî E) İktisadi

Abbasi-Karlık ittifakı ile Çinliler arasında 751'de gerçekleşen Talas Savaşı ile ilgili bu haritadan da yararlanarak;

- I. Araplar ile Türklerin düşman oldukları,
- II. Çinlilerin doğuya doğru ilerlemek istedikleri,
- III. Orta Asya üzerinde bazı emellerin güdüldüğü

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Orta Asya Türkleri; tek ilah olarak Gök Tanrı'yı kabul eden, ölümden sonraki hayata inanan, ölümlerine önem verip onlar için törenler yapan, kurban kesme âdetini yaşatan, cihan hâkimiyeti idealine sahip olan ve doğruluk, dürüstlük, hakperestlik gibi esasları benimseyen insanlardı.

Bu özelliklerin, eski Türkler için genel olarak aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığından söz edilebilir?

- A) İslamiyet'i kabul etmeyi
B) Töre hukukuna önem vermeyi
C) Hayvancılığa uygun bölgelerde yaşamayı
D) Toplumsal tabakalaşmadan uzak durmayı
E) Mezar taşı dikmeyi gelenek hâline getirmeyi

5. VIII. yüzyılda gerçekleşen Talas Savaşı'ndan sonraki süreçte Orta Asya Türklerinin tamamına yakınının Müslüman olmaları ancak X. yüzyıldan itibaren İslamiyet'in kitleler hâlinde kabul edilmesiyle gerçekleşebilmiştir. Orta Asya'nın geniş sınırlara sahip ve dağınık yerleşime sahne olması bu durumda etkili olmuştur.

Buna göre Orta Asya Türklerinde İslamiyet'in yayılışı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Halifeden yardım alınmadan yapıldığı
B) İlk Çağ'da başlayıp Orta Çağ'da hızlandığı
C) Yoğun etkileşimden dolayı çok hızlı olduğu
D) Askerî ve siyasi dayatma ile çabuklaştırıldığı
E) Coğrafyanın etkisiyle, ani olarak değil zaman içerisinde ve aşamalı şekilde gerçekleştiği

6. VII. yüzyıldan itibaren Cibali, Ermeniyeli ve Azerbaycan çevresinde yaşayan Kürtler, İslamiyet'ten önceki dönemde daha çok Sasani İmparatorluğu'nun hâkimiyetindeydiler. Musul civarındaki Kürtler ise Bizans'a bağlıydılar. Müslümanlar ile Kürtlerin ilk karşılaşmaları ise Hz. Ömer Dönemi'nde Hulvan ve Tikrit'in fethi sırasında olmuştur. Hz. Ömer ve Hz. Osman devirlerinde fethedilen coğrafyalarda bulunan Kürtler, Hz. Ali Dönemi'nde büyük çoğunlukla Müslüman olmuşlardır.

Yalnız bu bilgilere göre Kürtlerin Müslüman olmalarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden bahsedilemez?

- A) Başka milletleri etkilediğinden
B) Bir sürecin sonucunda gerçekleştiğinden
C) Dört Halife Dönemi'nde meydana geldiğinden
D) Siyasi olaylarla bağlantılı şekilde geliştiğinden
E) İslam fetihlerinin sağladığı zemin sayesinde ortaya çıktığından

7. İslamiyet Öncesi Dönem'de hüküm süren Kök Türkler ile Müslüman Türklerden Karahanlılar, iki parçalı şekilde devletlerini yönetmişlerdir.

Yalnız bu bilgiye göre;

- I. merkeziyetçi yapının güçlü tutulduğu,
- II. federatif yönetim tarzının benimsendiği,
- III. İslamiyet'in Türk devlet yapısına etki ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Karahanlılar Dönemi'nde Kaşgarlı Mahmut tarafından 1072-1074 yıllarında yazılan Divanü Lügati't-Türk, Türkçenin zenginliğini ortaya koymak ve Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla hazırlanan bir sözlük olup birtakım coğrafi ve tarihî bilgiler de içermektedir.

Buna göre Divanü Lügati't-Türk ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Müslüman Türklere ait bir yazıdır.
- B) Çok yönlü bilgi veren bir özelliğe sahiptir.
- C) Türk sözlü kültürünün önemli bir ürünüdür.
- D) Türk kültürünün tanınmasına hizmet eden bir eserdir.
- E) İlk Türk İslam devletlerinin ortaya çıktığı zamanlara ait bir kitaptır.

9. Oğuzların Kınık Boyu'ndan olan Selçuklular; 1015-1021 arasında Anadolu'ya akınlar düzenlemiş, 1040'taki Dandanakan Savaşı'nda Gaznelileri yenmiş, Anadolu'da ise 1048'deki Pasinler ve 1071'deki Malazgirt savaşlarında Bizans'a galip gelmişlerdir.

Bu faaliyetleri, Selçuklular ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Sürekli doğuya doğru ilerlediklerinin
- B) Sadece Hristiyanlar ile savaştıklarının
- C) Ön Asya'ya tamamen hâkim olduklarının
- D) Asya'nın batısında siyasi mücadele verdiklerinin
- E) Farklı yüzyıllarda çeşitli devletlerle savaştıklarının

10. Halife tarafından; Gazneli Mahmut'a sultan, Tuğrul Bey'e ise doğunun ve batının sultanı unvanları verilmiştir.

Buna göre Türklerin İslam dünyasında güçlendikleri alanın aşağıdakilerden hangisi olduğu öncelikle savunulabilir?

- A) Dinî B) Mali C) İlmî D) Hukuki E) Siyasi

11.

Bu haritadan hareketle Büyük Selçuklu Devleti (1040-1157) ile ilgili olarak;

- I. Hristiyan bir siyasi güç ile komşu olduğu,
- II. ulusal ve sade bir demografik yapısının bulunduğu,
- III. ticaret yapmaya uygun bir saha üzerinde hâkimiyet kurduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılışında; gulam sistemi ile toplanıp kendilerine memuriyetler verilen Fars unsurlar yüzünden küstürülen Türkmenler ile melikleri eğitmek üzere illere gönderilip atabey olarak anılan tecrübeli devlet adamları etkili olmuşlardır.

Buna göre Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili olarak;

- I. merkezi otoritenin daima güçlü tutulduğu,
- II. yıkılışında Türk unsurların da etkili oldukları,
- III. komşu ülkelerden bazı etnik unsurların ülkeye getirilip idari hizmetlerde kullanıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde yaygın olarak görülen sanat ürünlerinden biri olarak düşünülemez?

- A) Cami B) Türbe C) Totem
D) Medrese E) Minyatür

TEST 4 : TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Türklerin VIII. yüzyılda İslamiyet'i kabul etmeye başlamaları ile Türkiye Selçuklu Devleti'nin (1077-1308) kuruluşu arasındaki süreçte Karahanlı (840-1212), Gazneli (963-1187), Büyük Selçuklu (1040-1157) ve Harzemşahlar (1097-1231) devletleri kurulmuştur. Karahanlıların yıkılmasında Harzemşahlar, Gaznelilerin zayıflayıp zamanla yıkılmasında Büyük Selçuklular, Büyük Selçukluların yıkılmasında ülkedeki Türkmenler, Harzemşahların yıkılmasında ise Anadolu Selçukluları etkili olmuşlardır.

Bu bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İç sorunu, bir Türk devletinin yıkılışında rol oynamıştır.
B) İslamiyet'in kabulünden sonra Türk siyasi birliği sağlanmıştır.
C) Türk devletleri gayrimüslimlerle savaşmayı esas tutmuşlardır.
D) Türk devletleri imparatorluk yapılanmasından uzak durmuşlardır.
E) Müslüman Türklerin siyasi varlıklarına Hristiyan güçler son vermişlerdir.

2. Eski Türklerin inandıkları Gök Tanrı dininin İslam dini ile esas ve uygulamalar noktasındaki birtakım benzerlikleri, Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerini kolaylaştırmıştır.

Bu benzerlikler arasında aşağıdakilerden hangisi sayılamaz?

- A) Öbür dünyaya inanılması
B) Özel bir mabedin bulunmaması
C) Belirli zamanlarda kurban kesilmesi
D) Tanrının tek ve eşsiz kabul edilmesi
E) Tanrının görülemez ve şekillendirilemez olarak kabul edilmesi

3. Emeviler Dönemi'nde Müslüman Araplarla kıyasıya çarpışan Türkler; Abbasiler Dönemi'nden itibaren ise kitleler hâlinde İslamiyet'e geçmiş, Müslüman Araplar ile yakın ilişkiler içerisine girmiş ve Abbasi devlet kademelerinde görev almışlardır.

Bu fark aşağıdaki nedenlerden hangisine dayandırılırsa doğru olur?

- A) İslamiyet'te düzenlemelerin yapılmasına
B) Türklerin savaşçı özelliklerinin azalmasına
C) Türklerle yönelik Arap tehdidinin artmasına
D) Arap dünyasında siyasi birliğin sağlanmasına
E) Emevilerin izledikleri ırkçı politikanın Abbasilerde görülmemesine

4. Arabistan'ın dışında İslamiyet'i yaymaya çalışan Araplar; zamanla Acemler ile kaynaşmış, Acemlerin İslamiyet'i kabul etmelerinde ve Araplaşmalarında etkili olmuşlardır. Diğer taraftan Berberiler ve Kürt aşiretler de giderek Müslüman olmuşlardır. Dört Halife Dönemi'nde Müslümanlaşmaya başlayan Kürtlerin askerî potansiyelinden, ilerleyen dönemlerde Abbasiler yararlanmışlardır.

Bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olarak kabul edilebilir?

- A) İslamiyet'in yayılışının Asya ile sınırlı kaldığının
B) Yeni Çağ'da İslamiyet'in Orta Doğu'da yayıldığıının
C) Arabistan'ın tebliğ konusunda geri plana atıldığıının
D) İslam dininin etkisinin Avrupa'ya kadar uzandığının
E) Arapların İslamiyet'i yaymasıyla, bazı toplumların kimlik ve egemen güç konusunda değişim yaşadıklarının

5. Karahanlı Devleti; Karluk, Yağma, Çiğil ve Tuhsi boyları tarafından 840 yılında Türkistan'da Balasagun merkezli olarak kurulmuştur. Hükümdarlarından Satuk Buğra Han, sonradan Abdülkerim adını da almış ayrıca el-Mücahit, el-Gazi unvanlarını kullanmıştır.

Bu gelişmeler ile aşağıdakilerden hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Farklı etnik gruplardan oluşan bir Türk devletinin ortaya çıkması
B) IX. yüzyılda İslam'ın Türkler üzerindeki etkisinin artması
C) İslamiyet'in bir Türk hükümdar tarafından kabul edilmesi
D) Orta Asya'da bir siyasi organizasyonun kurulması
E) İncanın kültüre etki etmesi

6. Devletine en parlak dönemini yaşatan Gazneli Mahmut, Hindistan üzerine düzenlediği on yedi seferin sonucunda İslamiyet'in burada yayılmasını sağlamıştır. Ayrıca halifeyi Şii Büveyhoğulları tehlikesinden kurtarmıştır. Kendisine İslamiyet'e yaptığı hizmetlerden dolayı halife tarafından sultan unvanı verilmiştir.

Bu bilgilere göre Gazneli Mahmut ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Başarılı bir vezir olduğu
B) İhtida hareketlerinin önüne geçtiği
C) Halifelik makamını kendi eline aldığı
D) İslam dünyasında Türklerin nüfuzunu artırdığı
E) Hristiyanların halifeye yönelik baskısını ortadan kaldırdığı

7. Melik "Gazneli Devleti ilk Müslüman Türk imparatorluğudur." demiştir.

Melik'in, bu tezini daha çok aşağıdaki nedenlerden hangisine dayandırması beklenebilir?

- A) Gazneli Devleti'nin çok uluslu ve geniş sınırlı bir yapıya sahip olmasına
B) İslamiyet'in tanınıp yayılmasında Gaznelilerin rol oynamalarına
C) Orta Asya'da birçok Türk İslam devletinin bulunmasına
D) Gaznelilerin güçlü siyasi liderlere sahip olmalarına
E) Türk İslam tarihinin başlamış olmasına
8. Divan-ı Hikmet; Hoca Ahmet Yesevî'nin hikmetlerini içeren, XII. yüzyıla ait bir eser olup peygamber sevgisi, tarikat, derişlik, cennet, cehennem gibi konuları işlemiştir. Eser, Türklerle ilk defa Türkçe olarak tasavvufu anlatması bakımından da önemlidir.

Buna göre Divan-ı Hikmet ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ileri sürülebilir?

- A) Türk İslam tarihini başlattığı
B) Öncü bir özelliğe sahip olduğu
C) Fıkıhla ilgili konulara ağırlık verdiği
D) Dini anlatan ilk eser olarak belirdiği
E) Müslüman Türklerin ilk yazını oluşturduğu
9. Türklerdeki; kut anlayışı Allah'ın nasibi veya takdiri anlayışına evrilmiş, cihan hâkimiyeti mefkûresi gayreti cihat faaliyetine dönüşmüş, hakan artık sultan olarak anılmış ve Gök Tanrı'nın seçtiğine inanılan kağan da Allah'ın yeryüzündeki gölgesi olarak kabul edilmiştir.

Bu farklılıklar Türklerde aşağıdaki alanlardan hangisinde yaşanan değişime bağlanırsa daha doğru olur?

- A) Etnik yapıda
B) Coğrafi mekânda
C) Din ve inanışta
D) Veraset usulünde
E) Örf ve âdetlerde
10. Karahanlılarda Meclis-i Âlî veya Divan-ı Âlî, Gaznelilerde Divan-ı Vezâret, Selçuklularda ise Divan-ı Saltanat ve Divan-ı Niyabet olarak adlandırılan meclisler kurulmuştur.

Yalnız bu adlandırmalara bakarak Türklerde;

- I. Fars,
II. Arap,
III. Türk

kültürlerinden hangilerinin etkili olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

11. Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak; Ahmet Yesevî'yi tanımanın İslam'ın Orta Asya macerasını tanımak demek olduğu kadar Türk Müslümanlığını da tanımak olduğunu, Türk Müslümanlığını tanımanın ise İslam'ın dünya yüzündeki en önemli ve en evrensel çehrelerinden birini tanımak anlamına geldiğini belirtmektedir.

Bu görüşün;

- I. Ahmet Yesevî'nin, Türklerin İslam algı ve anlayışını yansıtan bir kişilik sergilemesi,
II. Türklerin, dünyanın önemli bir bölümüne yayılıp hâkim olarak İslamiyet'i tanıtmaları,
III. dünyanın çeşitli yerlerinde İslami pratiğe dair uygulamaların birçok zaman Türk devletlerinin eliyle gerçekleştirilmiş olması

durumlarından hangileriyle desteklenebileceği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

12. Sultan Alp Arslan; Malazgirt Savaşı'ndan sonra bazı komutanlarını, alacakları yerlerin tasarrufu kendilerine kalmak üzere Anadolu'nun fethiyle görevlendirmiştir.

Bu siyaset ile aşağıdaki sonuçlardan hangisi arasında bağlantı kurulamaz?

- A) Türkiye tarihinin başlaması
B) Anadolu'nun fethinin hızlanması
C) Anadolu'da Türk etkisinin artması
D) Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması
E) Selçuklu merkezî otoritesinin güçlenmesi

13. Büyük Selçuklu medreselerinde tefsir, hadis, fıkıh, matematik, astronomi, fizik, tıp, tarih, edebiyat gibi çeşitli dersler verilmiştir. Çok sayıda cami, medrese, hastane ve rasathane kurulmuş ve buralarda da öğrenciler eğitilmişlerdir.

Yalnız bu bilgiler, Büyük Selçuklular ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini doğrulamada kullanılabilir?

- A) Beyin göçü alındığını
B) Dinî ilimlerin ihmal edildiğini
C) Eğitimin diğer alanlara göre öncelendiğini
D) Akli ve naklî ilimlerin teorik ve pratik şekilde verildiğini
E) Pozitif bilimlerin, daha önceki dönemlere göre daha fazla önemsendiğini

14. Aşağıdakilerden hangisinin, Büyük Selçuklu devlet adamlarına ait unvanlardan biri olduğu söylenemez?

- A) Bey
B) Vezir
C) Melik
D) Halife
E) Sultan

1. Bir araştırma bölgesinde elde edilen kanıtlar üzerinde paleoğrafî, epigrafî, diplomatik, nümizmatik, heraldik bilimlerinden yararlanılmadığı, yalnızca arkeoloji biliminden ve yaş hesaplama konusunda kimyanın karbon 14 metodundan faydalanılabildiği görülmüştür.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Kanıtların yazıdan önceki döneme ait olmasına
B) Belgelerin Tarih Çağları'nda ortaya konulmasına
C) Tarihin dışında kalan bilimlere ihtiyaç duyulmamasına
D) Birçok bilimin tarihe yardımcı olabilecek özellik taşımasına
E) Belgeleri oluşturan toplumun diğer topluluklardan etkilenmemiş olmasına

2. Tarih bilimine göre tarihî olay, insana ait ve dolayısıyla biricik olup bir defalığına gerçekleşir ve belirli bir yere ve zamana bağlı olarak meydana gelir. Yani aslında "Tarih tekerrürden ibarettir." sözü yanlıştır. Fakat bu söz halk arasında oldukça meşhur olup, geçmişteki hataların yinelenmemesi gerektiğini ifade etmek için sürekli olarak kullanılmaktadır.

Bu metinden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Halk bilimselliğe önem vermektedir.
B) Tarihî olay nadiren tekrar etmektedir.
C) Toplum hiçbir mesajı olmayan bir söze itibar etmektedir.
D) Toplum tarihten ders çıkarılması gerektiğini düşünmektedir.
E) Halk tarihî olayın yarar amacına yönelik olarak kullanılmasına tepki göstermektedir.

3. Romalı devlet adamı Jül Sezar; MÖ 100'de Roma'da doğmuş, MÖ 59'da konsüle seçilmiş, MÖ 49'da Roma diktatörü olmuş, MÖ 44'te ölmüştür.

Bu örnek metinden hareketle;

- I. yazıdan önceki yılların daha kısa sürdüğü,
II. milattan önceki olaylarda netliğin olmadığı,
III. Hz. İsa'dan önceki tarihlerin, günümüzden uzaklaşıkça sayısal değer olarak büyüdüğü

genellemelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

TARİH ÖNCESİ ÇAĞLAR		TARİH ÇAĞLARI			
TAŞ ÇAĞI	MADEN ÇAĞI	İLK ÇAĞ	ORTA ÇAĞ	YENİ ÇAĞ	YAKIN ÇAĞ
1. Eski Taş Çağı	1. Bakır Çağı	MÖ 3200 MS 375	375-1453	1453-1789	1789 -
2. Orta Taş Çağı	2. Tunç Çağı	Yazının icadından Kavimler Göçü'ne kadar olan dönem kapsar.	Kavimler Göçü'nden İstanbul'un Fethi'ne kadar olan dönemi kapsar.	İstanbul'un Fethi'nden Fransız İhtilali'ne kadar olan dönem kapsar.	Fransız İhtilali'nden günümüze kadar olan dönem kapsar.
3. Yeni Taş Çağı	3. Demir Çağı				

Bu tabloya göre,

- I. Tarih Çağları yazının icadıyla başlamıştır.
II. Tarih Öncesi Dönem önemli olaylara göre çağlandırılmıştır.
III. Tarih Çağları üretimde kullanılan ham maddelere göre kısımlandırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Tarih Öncesi Dönem'deki insanların mağara duvarlarına çizdikleri resimlerden ve ürettikleri eşyalardan yola çıkarak birtakım varsayım ve sonuçlara ulaşarak bu dönem aydınlatılmaya çalışılmaktadır. Tarih Çağları hakkında ise anal, antlaşma, kitabe, tablet, vergi kayıtları, inanç ve hukuk metinleri sayesinde pek çok net bilgi edinilebilmektedir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi savunulabilir?

- A) İlk sanat eserleri Tarih Çağları'nda verilmiştir.
B) Tarih Öncesi Dönem'de önemli bir olay gerçekleşmemiştir.
C) Yazının kullanılması tarih araştırmacıları için önemli veri ve kolaylıklar sağlamıştır.
D) Tarih Öncesi Dönem'de sembolik yazı, Tarih Çağları'nda ise harf yazısı kullanılmıştır.
E) Tarih Çağları ile ilgili bilgiler önceki dönemlere ait bilgilere göre daha belirsizdir.

6. İlk Çağ'da Anadolu'da; Hititler zamanında devletin önceden feodal beylerle yönetilirken sonraları ise merkezden atanan valilerle idare edildiği, Anadolu'nun Bin Tanrı İli olarak anılmaya başlandığı, kralı bazı konularda kısıtlayan ve soylulardan oluşan bir Pankuş Meclisinin bulunduğu, Urartularda ise taştan oyulmuş çok uzun sulama kanallarının ve eşyalı oda mezarların yapıldığı görülmektedir.

Buna göre İlk Çağ'daki Anadolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarımla uğraşıldığı
B) Çok tanrılı inanişe sahip olduğu
C) Ölümünden sonraki hayata inanılmadığı
D) Bir çeşit meşrutî yönetimin uygulandığı
E) Merkezî otoritenin sağlanmasına çalışıldığı

7.

İlk Çağ'ın bazı önemli tüccar topluluklarının farklı renklerle gösterildiği bu haritaya göre,

- I. Doğu Akdeniz Havzası'nda ticaret yapılmıştır.
- II. Alışveriş faaliyetleri kara ticareti ile sınırlı tutulmuştur.
- III. Orta Asya ve Ön Asya'da tüccar topluluklara rastlanmıştır.

çıkarmalarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. İlk ve Orta çağlarda dine veya soya dayandırılan monarşik ve teokratik anlayışa sahip iktidarlar yaygın iken, Yeni ve Yakın çağlarda yaşanan süreçlerin bir sonucu olarak günümüzde artık gücünü halka dayandıran laik iktidarlar yaygın olarak görülmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez?

- A) Demokratik gelişmelerin yaşandığı
B) Farklı meşruiyet unsurlarının kullanıldığı
C) İdarede teokratik anlayışın güç kaybettiği
D) Seçimle gelen yöneticilerin öneminin arttığı
E) Mutlakiyetçi yönetim sisteminin eskiye göre önem kazandığı

9. İlk Çağ'da Mezopotamya'da Sümer kanunlarından yararlanılarak ve toplumda yerleşik olan örf, âdet ve gelenekler temel alınarak Hammurabi Kanunları hazırlanmıştır. Yahudilerin dinen ve hukuken uymak zorunda oldukları On Emir ise Tevrat'tan alınmış bazı hükümleri içermiştir.

Bu iki hukuki metin birlikte düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Örf ve âdetlerin, dinin önüne geçtiğine
B) Dinî referansları tüm halkların önemseydiğine
C) Halkı idareye katan kanunların hazırlandığına
D) Mutlakiyetçi yönetim sisteminin giderek önem kazandığına
E) Beşerî veya ilahi kaynaklı hukuk metinlerinin benimsendiğine

10.

Orta Çağ'daki İpek Yolu güzergâhlarını gösteren bu haritaya göre, ilgili yol hakkında aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Farklı kollardan ilerlemiştir.
B) Eski Türklere kâr sağlamıştır.
C) Yeni Dünya Karaları'na uzanmıştır.
D) Denizaşırı ticarete imkân sağlamıştır.
E) Kıtalar arası etkileşime zemin hazırlamıştır.

11. Neolitik Çağ'da başlayan tarım uğraşısı, insanlığın geçimi için çok olumlu sonuçlar doğursa da zaman içerisinde soyluluk ve kölelik olgularının doğmasına, soyluların yönetimdeki etkinlik kazanmalarına ve tek kişinin kesin otoritesine dayanan yönetimlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Buna göre tarımın zamanla;

- I. mutlak monarşi,
- II. aristokratik yönetim,
- III. toplumsal tabakalaşma

sonuçlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

12. İlk Çağ'da Avrupa'da genel olarak görülen bağımsız ya da ücretli savaşçı topluluklar, Orta Çağ'da zamanla düzenli ve disiplinli ordulara dönüştürülmüşlerdir.

Bu değişimin aşağıdakilerin hangisinde etkili olması beklenemez?

- A) Düzenli ordu sayısının artmasında
B) Askerliğin meslek hâline gelmesinde
C) İmparatorluk yapılarının sona ermesinde
D) Askerî organizasyon tarzının farklılaşmasında
E) Zafer kazanabilmek için daha fazla etkinlik sağlanmasında

EXTRA SARMAL DENEME SINAVI

3

1. Önceleri Osmanlı Devleti'nin ilk parasının Orhan Bey Dönemi'nde bastırılan gümüş akçe olduğu bilinirken bir süre sonra Osman Bey Dönemi'ne ait bir bakır para bulununca ilk Osmanlı parasının bu olduğu görüşü doğmuştur. Sonraları ise Prof. Dr. Halil İnalcık o dönemde buna benzer başka bir paranın bulunmadığını ve bu bakır paranın sahte olduğunu belirtmiştir. Böylece ilk Osmanlı parasının Orhan Bey Dönemi'nde bastırıldığı görüşü güç bulmuştur. Fakat daha sonra Osman Bey Dönemi'ne ait olduğu düşünülen benzer birkaç bakır para daha bulununca Osman Bey'in ilk Osmanlı parasını bastırıldığı görüşü yeniden güç kazanmıştır.

Bu bilgilerden hareketle, tarih bilimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Neden-sonuç ilişkisine önem verildiğine
B) Tarihî bilgilerin belgelere göre değişebildiğine
C) Tüm tarihî bilgilerin değişmeye mahkûm olduğuna
D) Tarih biliminde paranın en önemli belge sayıldığına
E) Tarihçilerin kıdemlerine göre tarihî bilgilerin değiştirilebildiğine
2. İlk Çağ'da firavunun tanrı kral olarak kabul edilmesinin Mısır'da aşağıdakilerden hangisine yol açmış olması beklenemez?
- A) Kanun yazmaya ihtiyaç duyulmamasına
B) Mutlak monarşik yönetimin görülmesine
C) Din ile siyasetin birbirinden ayrı tutulmasına
D) Firavunlar için dev anıt mezarların yapılmasına
E) Firavunun sözlerinin yasa hükmünde kabul edilmesine

3. Justinianus Kanunları'nda suçluya hapis cezası verme yerine onu manastıra kapatma tedbiri vardır. Bu yolla, cezalandırma değil koruma ve kontrol sağlanması amaçlanmıştır. Buna karşın suçun niteliğine göre suçluyu taş ocağı veya madende hayat boyu çalıştırma, sürgün etme, servetine el koyma gibi cezalar öngörülmüştür.

Bu bilgilere göre Justinianus Kanunları ile ilgili olarak;

- I. kısas esasını benimsediği,
II. tüm suçlar için ağır cezalar öngördüğü,
III. suçluya bedenî ve mali nitelikli cezalar verdiği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. İslam dünyasının ilmi ve kültürel birikiminin Batı'ya düzenli bir şekilde aktarılması, XII. yüzyılda Tuleytula başpiskoposunun IX. asırda Abbasiler tarafından kurulmuş olan Beytülhikmeye benzer bir kurum oluşturarak tercüme faaliyetlerini sistemli bir hâle getirmesiyle mümkün olmuştur. Burada Müslüman, Hristiyan ve Yahudi çevirmenler; tıp, matematik, felsefe, astronomi, kimya, tarih, coğrafya, edebiyat gibi ilimlerle ilgili çok sayıda Arapça eseri Latinceye çevirmişlerdir. Orta Çağ Avrupası, sayıları artırılan bu kurumlar sayesinde eski Yunan felsefesini ve Müslüman bilgilerin birikimlerini yakından tanıyıp kendisine aktararak bir zihin dönüşümü geçirmiştir.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Avrupa'da skolastik düşüncenin giderek güçlendiğinden
B) Müslümanların Hristiyanlara öncülük edebilecek eserler bıraktıklarından
C) Doğu ve Batı dünyalarında kurumsal bünye içerisinde mütercimlik faaliyetlerinin yapıldığından
D) Pozitif bilimler konusunda İslam dünyasında yaşanan gelişmelerin Batılıların da işine yaradığından
E) Arapçadan yapılan çeviri faaliyetleri sayesinde Avrupalıların, bazı Batılı bilginleri dahi tanıma imkânı bulduklarından

5.

Bu haritasına göre Eyyubi Devleti (1174-1250) ile ilgili olarak,

- I. Ulus devlet özelliği taşımıştır.
II. Kutsal topraklara hâkim olmuştur.
III. Asya ve Afrika'da egemenlik sahası edinmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

EXTRA SARMAL DENEME SINAVI

4

1. Toplayıcılık ve avcılıkla geçinen eski toplumlarda zamanla tarımın gelişmesiyle zenginlik artınca kölelik, soyluluk gibi olgular ve dolayısıyla mevkiye bağlı sosyal ayrılmalar başladı. Bu ayrışmanın en katı bir örneği olan ve Hindistan'da görülen kast sisteminde bir kişinin sosyal konumu asla değişmezdi. Bu sistemde üstten alta doğru sırasıyla brahmanlar (din adamları), kşatriyalar (askerler), vaisyalar (çalışanlar) ve sudralar (işçiler ve köleler) bulunurdu.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olarak kabul edilemez?

- A) Geçim uğraşısının sosyal hayatı etkilediğinin
B) İktisadi gelişmelerin toplumsal yaşama etki ettiğinin
C) Toplumsal tabakalaşmanın Hindistan'da esnek bir özelliğe sahip olmadığını
D) Toplumsal statülerin sınıf ayrımlarında belirleyici bir özellik taşıdığının
E) Hindistan'da inanç ile sosyal yapılanmanın birbirinden bağımsız şekilde geliştiğinin
2. Asya Hun Devleti Hükümdarı Mete Han, MÖ 187'de Çin imparatoriçesine yazdığı mektubun bir yerinde kendisi ile ilgili olarak "Irmaklar ve göller arasında doğdum. Geniş yaylalarda sığırlar ve atlar arasında büyüdüm. Kendimi sık sık sınır boylarında buldum." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre;

- I. Hunların konargöçer şekilde yaşadıkları,
II. Türklerin Orta Çağ'da Çinlilerle haberleştikleri,
III. Mete Han'ın ağırlıklı olarak tarımla geçinilen bir ortamda büyüdüğü

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III
3. Mekkeli müşrikler zaman içerisinde Müslümanlar ile Bedir, Uhut ve Hendek savaşlarını yapmış ve Hudeybiye Barış'ını imzalamışlardır.

Bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Diplomatik çarelerin öncelendiğinin
B) Mekkelilerin zaferler kazandıklarının
C) Müslümanların sayıca üstün hâle geldiklerinin
D) Müslümanların Mekkeliler tarafından bir güç olarak tanındıklarının
E) Mekkelilerin Müslümanlar aleyhindeki tüm düşüncelerinden vazgeçtiklerinin

4.

Karahanlı Devleti'nin (840-1212) bu haritasına göre,

- I. Türk topluluk veya devletleri birbirlerine komşuluk etmişlerdir.
II. Orta Asya'da Türk siyasi varlığı görülmüştür.
III. Türklerin siyasi birliği sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

5.

Oğuz Yabgu Devleti'nin subaşlarından Selçuk Bey (900-1007); yabguyla anlaşamayınca Kınık Türkleri ile birlikte X. yüzyılda geldiği Cend'de, boyu ile birlikte İslamiyet'i kabul etmiştir. Diğer taraftan Samanoğulları, Karahanlılar ve Gazneliler arasında sıkışarak, Türkmenlere yurt bulmakta zorlanmaya başlamıştır. Devlet kurmaya giden süreçte Selçuklular, Tuğrul ve Çağrı beylerin zamanında Gaznelileri Nesa (1035), Serahs (1038) ve Dandanakan (1040) savaşlarında mağlup ederek Büyük Selçuklu Devleti'nin (1040-1157) kuruluşunu gerçekleştirmişlerdir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türk devletleri eş zamanlı olarak kurulmuşlardır.
B) Türk İslam dünyası içerisinde mücadeleler yaşanmıştır.
C) Büyük Selçuklu Devleti'nin ilk hükümdarı Selçuk Bey olmuştur.
D) Selçuklular, XII. yüzyılda devletlerinin kuruluş sürecini tamamlamışlardır.
E) Müslüman Türkler gayrimüslim güçlere karşı ittifak hâlinde hareket etmişlerdir.